

P o s u d e k k o n z u l t a n t a

na rigorózní práci Mgr. Jany Noskové

Vazba v trestním řízení

I. Rigorózní práce Mgr. Jany Noskové o rozsahu 190 stran textu je zasvěcenou studií věnovanou institutu vazby. Téma rigorózní práce je velmi významné i velmi aktuální. Není mnoho institutů trestního řádu, které by byly tak široce zpracovány literárně i judikaturou a které by byly současně pod takovým dohledem médií, jako právě institut vazby. Je to pochopitelné. Vazba znamená vážný zásah do osobní svobody člověka, o jehož vině nebylo dosud pravomocně rozhodnuto. Proto by se její použití mělo pečlivě zvažovat, aby nedocházelo k jejímu zneužívání nebo nadužívání. Autorka správně v úvodu uvádí, že institut vazby je nejvýznamnějším prostředkem sloužícím k zajištění řádného průběhu trestního řízení a zároveň také nejvýraznějším zásahem do života dotčené osoby a jeho nejbližšího okolí.

O aktuálnosti tématu svědčí i okolnost, že téměř každá novela trestního řádu přijatá po roce 1989 se v té či oné míře dotýkala institutu vazby. Týká se to i poslední novely trestního řádu provedené zákonem č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů, která zavedla do trestního řádu institut tzv. předběžných opatření, která rozšiřují škálu prostředků nahrazujících vazbu v určitých případech.

Autorka svoji práci rozdělila do devíti kapitol (dále podrobněji členěných) a závěru, přičemž první kapitola je úvodem k celé práci.

Nechybí ani abstrakt, klíčová slova, resume v cizím jazyce.

Rigorózní práce vychází z dostatečného okruhu odborných literárních pramenů, s kterými autorka správně a kreativně pracovala. Prameny jsou rozděleny na monografie, komentáře, učebnice a dále na časopisecké články a internetové zdroje. Autorka v podstatě uvádí vše, co bylo v československé a české odborné literatuře napsáno k tématu její rigorózní práce.

Rigorózní práce je zpracována pečlivě i po technické stránce a je napsána živým, čtivým stylem.

II. Prvá kapitola je věnována obecným otázkám institutu vazby, zejména vymezení účelu vazby a historickému vývoji právní úpravy a ústavněprávním parametrům institutu vazby.

Na tuto kapitolu zcela organicky navazuje pojednání o materiálním a formálním vazebním právu, prostředcích nahrazujících vazbu, o vazbě mladistvého, o specifických otázkách obhajoby obviněného ve vazbě a o základní charakteristice výkonu vazby. Sedmá kapitola je věnována náhradě škody za vazbu, srovnání se slovenskou právní úpravou a nakonec i vyhodnocení vazební situace v okrese Jihlava, kde autorka působí jako čekatelka na okresním státním zastupitelství. V závěru se autorka zamýšlí nad některými náměty de lege ferenda.

Systematiku práce považuji za správnou a logickou. Jednotlivé části práce na sebe vhodně navazují. Z osnovy vyplývá, že autorka si stanovila jako cíl své svého úsilí komplexní pohled na platnou právní úpravu institutu vazby a pojednává o všech třech základních okruzích, do kterých můžeme rozsáhlou problematiku vazby rozdělit (materiální vazební právo, formální vazební právo a otázky výkonu vazby).

Její rozbor je ovšem důkladný, juristicky správný, odborně bezchybný a obecně srozumitelný.

Podle mého názoru se podařilo autorce vytyčený úkol splnit a práce je vypracována na velmi dobré odborné i literární úrovni.

Práci zhodnocuje samostatný přístup autorky, který se projevuje v tom, že si nevystačila s tím, co vyčetla z odborné literatury, ale zpracovala jako samostatnou kapitolu vývoj a dynamiku vazebního řízení na vybraném okrese (okres Jihlava). Zjištěná data porovnává s celostátními údaji a svůj výklad doprovází i vhodně zvolenými grafy.

III. Závěrem shrnuji: Rigorózní práce Mgr. Jany Noskové je plně způsobilým podkladem pro ústní obhajobu. Rigorozantka prokázala schopnost samostatného písemného projevu na odborné téma. Prokázala také velmi dobrou znalost právní úpravy, judikatury i aplikační praxe.

Ústní obhajobu doporučuji orientovat na otázku:

Předběžná opatření a jejich význam pro institut vazby.

Možnost nahradit vazbu peněžitou zárukou a problémy souvisící.

V Praze 12. 12. 2013

Prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.,